

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 Publicerad den 23 januari 2008

[Klicka här för utskriftsvänlig pdf-fil](#)

[Läs mer om fotboll på idrottsforum.org](#)

Rune Idh och landslagsmålet som hamnade fel

Tommy Wahlsten

Sveriges Fotbollshistoriker och Statistikers förening

Rune Idh föddes 1930 i Tidaholm som ett av fyra syskon. Liksom sina två äldre bröder sökte sig Rune till fotbollen; först till Tidaholms GIFs pojklag 1942 för att gå in i TGIFs A-lag 1948; laget spelade då i division 2. Säsongen 1949/50 tillbringade TGIF – och Rune Idh – i division 3, där han upptäcktes av Elfsborg i maj 1950. Idh debuterade i Elfsborg och allsvenskan den 29 augusti, mot Råå på Olympia. Idh stod för två av målen; Elfsborg vann med 3–1.

I oktober 1950 spelar Sverige landskamp mot Danmark, redan då en klassisk kraftmätning med prestige och nerver. När uttagningarna presenteras visar det sig att Rune Idh efter blott tre månader i allsvenskan tagits ut till B-landslaget. B-landskampen spelas på Idrætsparken i

København den 15 oktober inför 20–25.000 åskådare. Idh har nu chansen att visa vad han går för, och det är ett tillfälle han inte tänker försitta. I den femte matchminuten lägger Palm en frispark för Sverige; bollen styrs mot Idh som kallt och med väldig kraft skjuter bollen i mål via ribban. Den danska målvakten är på väg ut men är helt chanslös. Rune Idhs lycka är gjord – eller...?

I all fotbollsstatistik sedan 1951 har ledningsmålet mot Danmark i B-landskampen 1950 tillskrivits Rune Rosén – felaktigt, enligt tillgängliga historiska källor. Fotbollshistorikern Tommy Wahlsten har rätt ut vad som hände, hur felet uppstod. Vad felet fick för konsekvenser för Rune Idhs fortsatta karriär får vi däremot aldrig veta.

Rune i Tidaholm t.o.m. maj 1950

Rune Idh föddes den 22 februari 1930 i Tidaholm där han började spela fotboll med Tidaholms GIF:s pojklag 1942. I TGIF hade också hans 15 år äldre bror Erik spelat, men 1941 hade denne flyttat till IFK Eskilstuna som 1942 gick upp i allsvenskan igen efter kvalseger mot Brage. Erik flyttade därefter till Trollhättan där han bl.a. verkade som tränare i IFK Trollhättan 1957/58 som då hade en ung Jens Söderberg (sedermera allsvensk i Elfsborg och Örgryte) i laget. Mellanbrodern Arne är välkänd som ledare i Elfsborg under många år och storasyster Inga som fyllt 90 och bor i Skövde har full kontroll över vad som händer med favoritlagen Tidaholm och Elfsborg – det fick artikelförfattaren klart för sig vid ett telefonsamtal i maj 2007.

Åter till Rune som gör sin första tävlingsmatch i A-laget den 4 juli 1948 då TGIF möter Sandvikens AIK borta i svenska cupen – en match som gästerna vinner med 3-2 efter förlängning.

I seriesammanhang debuterar Rune i sista höstomgången den 31 oktober 1948 hemma mot Billingsfors som besegras med 2-1 efter ett mål och ett målgivande pass av Rune.

Trots ny tränare, Vaclav Simon som tränat MFF 1935-37 och AIK 1941-44, klarar sig inte TGIF kvar i tvåan och i sista matchen mot Råå på Olympia den 29 maj 1949 *får lille naggande gode* Rune Idh beröm trots förlust med 4-1.

Trots att Rune inte är med i cupmatchen på Ulvesborg den 3 juli 1949 måste den ändå nämnas. IFK Norrköping med tre OS-guldvinnare, Torsten Lindberg, Knut Nordahl och Nils Liedholm kommer på besök och 2.600 ser gästerna vinna med

5-2 efter två mål av cf. Bengt "Julle" Gustavsson samt ett vardera av Nils Liedholm, Gösta Nordahl (som nu gjorde debut i IFK) och Eric Holmqvist. Med i IFK är också nya stjärnskottet Stig "Vittjärv" Sundqvist (som sedan blir tränare i TGIF 1972-73) och målskyttar i hemmalaget var Einar Bender som kvitterade till 1-1 i 9:e minuten samt Arne Andersson, 2-5 i 70:e min.

Från div. III-säsongen 1949/50 kan nämnas

- att Norrby IF som nu ändrat namnet från tidigare Norrbygårde vinner serien överlägset före IFK Åmål och Tidaholms GIF.
- att IFK Trollhättan kommer 4:a, IFK Tidaholm 7:a medan Trollhättans IF får lämna serien efter en 8:e plats.
- att Rune gör tre mål mot Billingsfors borta 9.10 1949 (3-1) och lika många hemma mot IFK Trollhättan veckan efter (5-3).
- att Gunnar "Säffle" Andersson spelar med i IFK Åmål de fem första omgångarna innan han går över till IFK Göteborg.
- att denne "Säffle-Gunnar" gör fyra mål i seriepremiären 31 juli när Åmål vinner borta mot IFK Trollhättan med 5-4.
- att Rune Idh "upptäcks" av Elfsborg när TGIF spelar 2-2 mot Norrby i Borås den 7 maj 1950.

Rune i Elfsborg hösten 1950

Den 27:e allsvenskan i fotboll inleds den 30 juli 1950, bara två veckor efter sista matchen i sommarens fotbolls-VM där

Sverige sensationellt tog bronset. Med i VM-laget fanns Elfsborgs högerback Lennart Samuelsson, nu klubbkamrat med Rune Idh, 20-årig tidaholmsgrabb som tillsammans med bl.a. Lennart "Nacka" Skoglund hör till de allsvenska debutanterna.

Rune är spelklar till omgång 5 mot Råå borta söndagen den 27 augusti på Olympia där Rune redan spelat en gång med Tidaholm.

Debuten blir succéartad då Rune gör två mål (0-1 i 35:e minuten och 1-2 i 53:e minuten) i en match som Elfsborg vinner med 3-2. Det är f.ö. samma dag som Nacka Skoglund gör sin femte och sista allsvenska match för AIK och inte heller då gör Nacka något allsvenskt mål.

Helgen efter är det landskampsuppehåll – Sverige med Lennart Samuelsson som högerback möter Jugoslavien på Råsunda och även Elfsborgs center Rune Rosén är med i landslagstruppen som reserv.

Rune Idhs andra allsvenska match spelas därför den 10 september och även nu är det bortamatch – denna gång mot IFK Norrköping som tvingas sätta in reserven för reserven i mål. Elfsborg vinner med 3-0 och debutanten Göran Gustavsson som gör sin enda allsvenska match får släppa in tre mål på sju minuter. Rune Rosen gör 1-0 i 19:e minuten och 3-0 i 25:e minuten och däremellan gjorde Rune Idh 2-0 i 22:a minuten.

17 september är det dags för toppmatch på Ryavallen då Hälsingborgs IF (Helsingborg stavades med ä på den tiden) kommer på besök. 9.422 åskådare ser Hugo Lydén kvittera HIF:s ledning då han i 34:e minuten överlistar landslagsmålvakten Kalle Svensson. Rune Idh skadar sitt ena knä och får sedan stå över matchen borta mot Malmö FF.

Den 8 oktober är han åter klar för spel när Kalmar FF med Ingemar Haraldsson som målvakt kommer på besök till Borås. Elfsborg vinner med 5-1 mot jumbolaget och Rune gör återigen två mål (1-0 och 3-0) och noteras kan att 17-åriga Lasse Råberg gör sitt första allsvenska mål i denna hans sjätte allsvenska match.

Denna gång klarade Kalmar FF:s målvakt, Ingemar Haraldsson, av attacken från Rune Idh i matchen den 22 april 1951. Övriga Kalmarspelare på bild är Bertil Olsson och Gunnar Svensson.

Rune i landslaget 1950 och målet som blivit noterat på fel Rune

Dagen efter Kalmarmatchen nomineras landslagen för matcher mot Danmark A och B. Fortsatt spel i A-landslaget för Lennart Samuelsson och i B-landslaget kommer fyra spelare från Elfsborg med: vänsterback Douglas Nyman (hans 3:e och sista B-landskamp), centern Rune Rosén (hans 3:e och sista landskamp 1A+2B) samt debutanterna målvakten Tore Svensson och vänsterinner Rune Idh som alltså blir uttagen efter endast fyra allsvenska matcher. En annan av höstens allsvenska debutanter, Götenesonen Arne Selmosson nu i Jönköping Södra, blir uttagen som reserv i B-landslaget.

B-landskampen spelas i Idrottsparken i Köpenhamn den 15 oktober (publik 19000 enligt *Idrottsbladet* och 25000 enligt *Sport-Tidningen* från Göteborg) och slutar 2-2 och trots bildbevis och rätt målskytt noterad i båda dessa specialtidningar så har Rune Rosén fått stå som målskytt i all statistik alltifrån Brunnhages *Svensk Idrott* 1951 till Svenska Fotbollförbundets 100-årsutgåva år 2004.[1]

Målet i 5:e minuten som betydde 1-0 till Sverige beskrivs så här i *Sport-Tidningen*: ”I kedjan var man särskilt nyfiken på Rune Idh och början blev nog så lovande för den unge elfsborgaren. Han fick nämligen inleda målskyttet med ett perfekt skott på smart dykning i en lucka.”

I samma tidning så uttalar sig Rune Idh, vänsterinner: ”Jag trodde att när jag gjort mål redan efter ett par minuters spel att det skulle lossna ordentligt, inte bara för mig utan för hela laget, men danskarna var för svåra.”

I *Idrottsbladet* står det så här:

Det första svenska målet gjordes som nämnts efter 5 minuters spel. Det blev frispark för Kurt Hansens ruff mot Palm, som själv lade in bollen mot centern. Efter halv avväjning kom bollen i lyra mot Rune Idh. Jörgensen var visserligen på språng efter bollen, men elfsborgaren lät inte irriteras utan flög på bollen och slog till den med väldig kraft. Projektilen slog mot plankans underkant och studsade ned i marken och in i nät.

Om Rune står det vidare i *Idrottsbladet*: ”Idh märktes långa stunder inte alls men blixtrade till några gånger rent garvisaktigt. Första målet gjorde han ned berömvärd påpasslighet och förarbetet till Yngve Johanssons mål var mästerligt.”

Bildtexten i *Idrottsbladet*: ”Glad svensk spelöppning i Köpenhamn. Rune Idh (t.h. trängd av Jörgensen) skjuter otagbart i mål. Målvakten Jörgen Johansen är tydligen helt överspelad.”

Bevisen är alltså 100 procent säkra och vid mitt möte med Rune Idh i Västerås den 29 mars i år kunde han berätta exakt hur målet gick till. Varför det blev en annan Rune som fick äran i all statistik i drygt 55 år kunde han däremot inte förklara utan har det en gång blivit fel så fortplantar det sig ofta. Anledningen till felet kan nu i efterhand härledas till en felaktig notering på ett ställe i *Dagens Nyheter*s referat – just där redaktören för Brunnhages årsbok *Svensk Idrott* hämtade sin uppgift som publicerades i 1951 års bok på sidan 139.[2]

Rune efter landskampen

Fortsättningen i Elfsborg 1950/51 blir inte så lyckosam som inledningen men det blir ytterligare åtta matcher men dock bara ett mål – i matchen på Fredriksskans mot Kalmar FF där blivande klubbkamraten Ingemar Haraldsson åter får vittja nätet när Elfsborg vinner med 2-1 den 22 april 1951. Rune är också med i rysarmatchen mot Örebro hemma i sista omgången den 3 juni då laget klarar sig kvar på samma poäng och minusmålskillnad som AIK men med fler gjorda mål.

Säsongen 1951/52 spelar Rune nio matcher och gör två mål bl.a. ett mål på Kalle Svensson när Elfsborg vinner med 3-1 våren 1952 på Olympia där Rune verkar trivas. Fredagen den 9 maj gör Rune sin sista match för Elfsborg när laget i 17:e omgången förlorar mot GAIS borta med 4-1,

Fortsättningen på karriären ser i korthet ut så här:

1952/53	Västerås SK	div. II
1953/54	Västerås SK	div. II
1954/55	Västerås SK	div. II – serieseger

1955/56	Västerås SK	Allsvenskan	13 matcher – 2 mål
1956/57	Västerås SK	Allsvenskan	11 matcher - 1 mål (hösten 56 p.g.a. övergång till Köping)
1957/58	Köpings IS	div. II	
1959	Västerås SK	div. II	
1960-62	IK Franke	div. IV	
1963-66	Skiljebo SK	div. IV	

Ett tack till Lars-Gunnar Elg i Västerås bidragit med vissa faktauppgifter samt till Jonny Lindahl som hittat uppgifterna i fotnot 1.

-
- [1] I *Dagens Nyheter* dagen efter B-landskampen 501015 står det i referatet följande;
0-1 Rune Rosén 7', 1-1 James Rönvang 37', 2-1 James Rönvang 65', 2-2 Yngve Johansson 80'. I en bildtext på de båda svenska målskyttarna i anslutning till referatet står det däremot; ... de svenska målskyttarna Yngve Johansson och Rune Idh. Enligt referatet i *Svenska Dagbladet* gjorde Rune Idh matchens första mål.
- [2] Felet återfinns också i bl.a. årsboken Strömberg/Brunnhages *Fotboll 1995* där artikelförfattaren Gunnar Persson har med en uppställning på Sveriges samtliga B-landslagsmän åren 1929-1995 (sid. 153-55).

Copyright © Tommy Wahlsten 2008